

Motion till Förbundet Agenda 21:s vårstämma 2019

(inlämnad av Journalistgruppen Media 21)

Sammanfattning

Vi föreslår att Förbundet Agenda 21 fokuserar på klimatkrisen och fortsätter ge ut papperstidningen Gröna Draken. Om styrelsen inte hittar en finansiering av tidningsutgivningen bör förbundets verksamhet läggas ner. Oavsett om tidningsutgivningen fortsätter eller ej är det viktigt att alla utgåvor av tidningen samlas i ett digitalt arkiv åtkomligt för alla via internet.

Bakgrund

I dagarna är det 25 år sedan ett antal organisationer i Västmanland gick samman för att starta en helt ny tidning i länet. Tidningen skulle bygga på Agenda 21, det globala handlingsprogrammet för det 21:s århundradet som antogs på FN:s konferens om miljö och utveckling i Rio 1992. Det handlade om en *grön* tidningsdrake med uppgift att belysa de viktiga framtidsfrågor som gavs sparsamt med utrymme i traditionella medier. Tidningen fick namnet Gröna Draken.

Efter att ha övervägt olika organisations- och ägarformer för den nya tidningen beslutades att den skulle ägas av en ideell förening öppen för myndigheter, företag och övriga organisationer som ville medverka i och stödja tidningsutgivningen. Även om tidningen ägdes av den ideella föreningen skulle den ha en journalistisk självständighet och produceras utifrån journalistiska principer.

Den ideella föreningen med namnet Förbundet Agenda 21 bildades på en konstituerande stämma den 26 maj 1994. Drygt tre månader senare utkom tidningens första nummer. Därefter har Gröna Draken getts ut fyra gånger per år och distribuerats till alla hushåll i Västmanlands län (och även Heby kommun efter att kommunen bytte län). Totalt har 99 tidningar utkommit med en upplaga på drygt 130 000 exemplar per utgåva.

Den redaktionella och tekniska produktionen samt distributionen av Gröna Draken har förbundet köpt av privata företag. Finansieringen har skett genom en kombination av annonsintäkter och driftsbidrag från medlemsorganisationerna.

En unik tidning

Flera försök har gjorts att starta en liknande tidning som Gröna Draken i andra delar av landet, men ingen annan har lyckats. Att under så lång tid som ett kvarts sekel regelbundet nå en så bred målgrupp är unikt. Genom i första hand Gröna Draken har Förbundet Agenda 21 under alla dessa år fungerat som en nätverksbyggare, kunskapsförmedlare och pådrivare för hållbar utveckling i Västmanlands län och Heby kommun.

Förutom katalysatorrollen speglar artiklarna i Gröna Draken också 25 år av regionalt och kommunalt arbete för en hållbar samhällsutveckling. Någon liknande dokumentation finns inte i Västmanland, och inte på någon annan plats i Sverige heller.

Gröna Draken behövs fortfarande

Förbundet Agenda 21:s vårstämman 2019 hålls i ett läge då klimatkrisen blir allt tydligare. Behovet av ett brett samarbete för att klara de globala utmaningarna är viktigare än någonsin. Till skillnad från i början av 1990-talet lyfts klimatkrisen idag även upp i andra medier. Men samma tidningar som till exempel oroligt rapporterar om flygets klimatpåverkan innehåller både redaktionella artiklar och annonser om semesterresor till Thailand och andra långväga resmål.

Gröna Draken är en av få tidningar som istället konsekvent har lyft fram problemen och samtidigt visat på hållbara lösningar och goda exempel. Därför är Gröna Draken fortfarande ett viktigt redskap för att på regional och kommunal nivå bidra till att uppfylla Parisavtalets klimatmål och förverkligandet av Agenda 2030.

Mot denna bakgrund är det något av ödets ironi att vårstämman den 9 april föreslår fatta beslut som innebär att det som har investerats under så lång tid nu ska avvecklas. Styrelsens förslag att göra uppehåll i utgivningen av Gröna Draken innebär i praktiken inget annat än ett förslag om nedläggning av papperstidningen. Efter något eller några års uppehåll är vi nämligen övertygade om att det blir mycket svårt att återuppta utgivningen av papperstidningen – även om viljan skulle finnas.

Tvärtemot styrelsens förslag anser vi att vårstämman ska besluta att utgivningen av papperstidningen Gröna Draken fortsätter i enlighet med nuvarande stadgar. Huvuduppgiften för styrelsen fram till höststämman måste därmed vara att hitta en finansiering för fortsatt utgivning av Gröna Draken på minst samma nivå som hittills. Förutom avgiftshöjningar för medlemsorganisationerna bör även andra finansieringsalternativ på regional och nationell nivå undersökas.

Bygg vidare på befintliga styrdokument

Under 2011 och halva 2012 genomförde Förbundet Agenda 21 en omfattande diskussion där en mycket stor andel av förbundets medlemsorganisationer var involverade. Diskussionen sammanfattades i genomarbetade analys- och styrdokument som diskuterades och beslutades på välbesökta medlemsstämmor.

Styrdokumenterna från 2011 och 2012 är fortfarande relevanta och anger på ett bra sätt Gröna Drakens och Förbundet Agenda 21:s roll och uppgifter. Istället för en ny ”meningen-med-föreningen-diskussion” borde förbundet gå tillbaka till dessa styrdokument och låta dem vägleda verksamheten under de närmaste åren. Framgångskonceptet anser vi är att fokusera på klimatkrisen, utveckla rollen som katalysator för en hållbar samhällsutveckling och stärka papperstidningen Gröna Draken som nätverksbyggare, kunskapsförmedlare och pådrivare.

Att klara dessa uppgifter kräver resurser. Självfallet är det möjligt att finansiera detta om bara viljan finns, framförallt hos kommunerna och förbundets övriga större medlemsorganisationer. Men det förutsätter en insikt om att det finns ett stort mervärde i att myndigheter och andra lokala och regionala organisationer, näringsliv och ideella föreningar samverkar i klimatarbetet. Att slå vakt om och utveckla Förbundet Agenda 21 och Gröna Draken är en god investering jämfört med den kapitalförstörelse det skulle innebära att radera det som byggts upp under 25 år.

Fortsättning utan Gröna Draken?

Det var för att ge ut Gröna Draken som Förbundet Agenda 21 bildades. Det är också tidningen som hela tiden varit fundamentet i verksamheten och det kitt som hållit ihop förbundet. Vi har därför svårt att i dagsläget se en framtid för Förbundet Agenda 21 utan papperstidningen. Olika former av digitala lösningar ser vi inte som ett alternativ till den nuvarande tidningen, utan som bra komplement. Åtminstone om ambitionen fortfarande är att ”medverka till att medvetenheten om en hållbar livsstil och samhällsutveckling ökar bland allmänheten” (ur förbundets stadgar).

Om styrelsen inte lyckas lösa finansieringen av en fortsatt utgivning av Gröna Draken anser vi att Förbundet Agenda 21 bör läggas ner. Vi tror att det är bättre att fatta en sådant beslut och se till att det blir en ordnad avveckling istället för att verksamheten riskerar att rinna ut i sanden.

Förslag till beslut:

att förbundets verksamhet fram till år 2030 fokuseras på klimatkrisen

att förbundets uppgift är att på regional nivå vara en katalysator för hållbar samhällsutveckling

att styrelsen ges i uppdrag att till högstämman 2019 hitta en finansiering av fortsatt regelbunden utgivning av Gröna Draken som papperstidning

att styrelsen senast 31 december 2019 säkerställer att samtliga utgåvor av Gröna Draken från 1994 och framåt arkiveras på en webbplats som har driften finansierad minst till år 2030

att arkiveringen av Gröna Draken och webbplatsen finansieras genom förbundets eget kapital

att om styrelsen bedömer att utgivningen av papperstidningen inte kan finansieras från och med 2020 ska styrelsen till högstämman 2019 presentera en plan för en ordnad nedläggning av Förbundet Agenda 21 från och med årsskiftet 2019-2020

Surahammar 25 mars 2019

Journalistgruppen Media 21 AB

Marita och Kjell Gustavsson